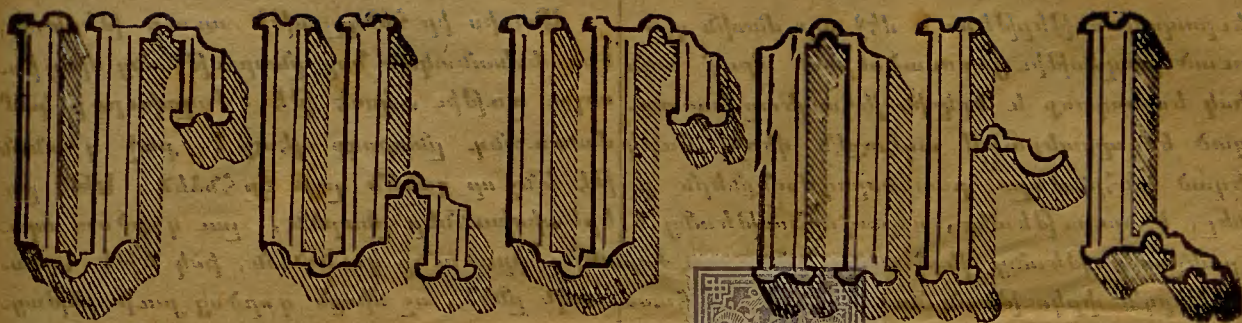

ՀԱՆԴԵՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

Մամուլ իւրաքանչիւր շրջանը 52 օրինակ է :
Ստորագրութեան տեղն է՝ Պօլիս Շէրիֆ փաշա
խան թիւ 9 :

Շրջանին դինը կէս Օսմ. ոսկի 50
Մէկ թիւը դահեկան 4
Ծանուցման տողը 3
Անվճար նամակ չընդունուիր :

ԹԻՒ 644 ԺԱ. ՏԱՐԻ 1879 ՇԲՍԱՆ ԺԳ. ՇՍԲՍԹ 14 ԱՊՐԵԼ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Հայաստանի հարստահարեալ ժողովրդոց
արցունքները սրբուելու ժամը հնչելու վրայ
է կրտսի :

Մէկ կողմէն կառավարութիւնը քննիչներ
կը շրկէ , միւս կողմանէ ալ ազգային Պատրի-
արքարանը :

Այս դացող քննիչները Հայաստանի ժո-
ղովրդոց ասկէ առաջ կրած հարստահարու-
թիւնները պիտի քննեն , թէ այսուհետեւ պա-
տահելիքները , եթէ ասկէ առաջ եղածները
պիտի քննեն , արդէն զանազան քննիչներ դա-
ցած քննած են , շատ մը հարստահարիչ քիւր-
տեր և տէրէպէյիներ բռնած , բայց և ոչ մէ-

կը ըստ օրինաց արդարութեան պատժուած
է , այլ արձակուելով , աւելի լայն առաքելք
դտած և քաջալերուած են իրենց հարստա-
հարութիւնները և ոճրագործութիւնները ա՛լ
աւելի առաջ տանելու :

Կառավարութիւնը անցելոյն մէջ պատա-
հած անթիւ հարստահարութեանց և ժողո-
վրդեան կրած դրկանքներուն չենք կարծեր որ
համոզուած չըլլայ , և կրկին քննելու նպա-
տակաւ քննիչներ շրկէ : Վասն զի կառավա-
րութիւնն ինքն ալ գիտէ՝ թէ այս հարստա-
հարութիւնները իրօք պատահած են . նա մա-
նաւանդ պատրիարքարանի թաղրիւններուն ,
զաւառացի ժողովրդոց առ կառավարութիւնս
մատուցած բողոքագրոց թէ տեղական և թէ՛

եւրոպական թերթերուն մէջ այս մասին գրուած բազմաթիւ յօդուածներուն վրայ՝ նոյն իսկ եպարքոսք և երկրին վեհապետը խոստացած են պատերազմի աղէտքէն վերջը հարկ եղած անհրաժեշտ բարենորոգումներն ընել, և չարութեանց, ոճրագործութեանց և յափշտակութեանց վերջ տալով՝ թշուառ ժողովուրդն վերկութեան նաւահանդիստը հասցունել:

Այս ամենը ճշմարտապէս կը հաստատեն թէ դացող քննիչներն ո՛չ թէ անցելոյն մէջ պատահած հարստահարութիւնները պիտի քննեն, որք անուրանալի և անհերքելի են, այլ սակաւիկ ինչ ժողովրդոց տրտունջները պիտի մեղմացնեն, զանոնք դնացնելու նպատակաւ:

Ժողովրդոց՝ այժմ կառավարութենէն պահանջածն ո՛չ թէ ասկէ առաջ իրենց տուած զոհերն են, այլ բարենորոգումնք, արդարութիւն, ընչից, կենաց և պատուոյ ապահովութիւն:

Ժողովրդեան այս երեք օրինաւոր և արդարացի պահանջումներն դացող քննիչները կրնա՞ն պիտի ՚ի գործ դնել, այսինքն, տրոց հաւաքիչ մը, միւլթէզիմ մը, գայմագամ մը, միւթէսարըք մը, վալի մը պիտի կարենա՞ն աւանառապէս քննութեան ենթարկել. վասն զի ժողովրդոց տրտունջներն և զրկանքները մեծաւ մասամբ իրենց պարտքը չը ճանչցող պաշտօնէից թույլտուութեամբը և անիրաւութեամբը եղած են և կըլլան: Հոս է ահա ինդրոյն լուծման բանալին: Այս հարցման չենք կըրնար հաստատական պատասխան մը տալ. կը թողունք որ դէպքերը խօսին և վկայեն:

Գալով ազգային քննչաց նկատմամբ մեր ըսելիքին, այժմ լուծիւն պահել աւելի խոհեմութիւն կը համարինք քան թէ խօսիլ:

Մասիս իր հինգշաբթի աւուր թերթով, երեսփոխանական նոր ընտրութեանց վրայ խօսելու առթիւ, կրսէ թէ « ժողովուրդը կամ մանաւանդ ընտրողը պէտք է քաջ գիտնան թէ ի՞նչ որ ցանեն զայն կը հնձեն: Եթէ լաւ երեսփոխաններ ընտրեն, լաւ գործեր սպասելու իրաւունք կունենան, իսկ եթէ հակառակն ընեն, ոչ միայն գործոց յուր ընթացքէն դանդատելու իրաւունք չեն կրնար ունենալ, այլ և պատասխանատու կը մնան իրենց խղճին և պատմութեան առջև »:

Մասիս այս ազգասիրական պարտականութիւնն իւր ընթերցողաց յիշեցնելէ ետեւ՝ երեսփոխանական ընտրելեաց ցանկ մ'ալ կը ներկայացնէ, որպէս զի ընտրողը դժուարութիւն չ'կրեն արժանաւոր անձինք գտնելու մասին:

Ձեռք գիտեր՝ թէ այս ցանկը Վարչութիւնն պատրաստած է, թէ Մասիս, Մէրեմգուլի և Փափագեան էֆէնտիները, որովհետեւ մէջը երեսփոխանութեան արժանիք ունեցող մէկ քանի հոգիներէն զատ, միւս ամէնքն ալ իրենց մարդամեքենայներն են:

Մենք ալ ստիպուեցանք այս պատճառաւ մեր կողմանէ ալ ցանկ մը ներկայացնել, յորում պիտի տեսնուին դիտութեամբ Մասիսի հրատարակած ցանկէն դուրս ձգուած, այլ երեսփոխանութեան իրօք արժանաւոր անձինք: Ահա ասիկ,

Մեծապատիւ էֆէնտիք

Թագէոս Պէկեան

Կարապետ Փանոսեան

Թորոս Սարաճեան

Զարեհ Ստեփանեան

Նիկողոս Թիւլպէնաճեան

Հմայեակ Գովանճեան

Գրիգոր Գարակէօզեան

Յակոբ Պօշնագեան

Նշան Փափագեան

Սիմոն Նիզամեան
Կարապետ Նիզամեան
Յարութիւն պէյ Տատեան
Ռուբէն պէյ Մագսուտեան
Յակոբ Ոսկանեան
Մկրտիչ Մէղպուրեան
Ստեփան Չալուզեան
Խաչիկ Մանկասարեան
Միքայէլ Յակոբեան
Մկրտիչ Նուրիկեան
Յարութիւն Ֆընտրղլեան
Մանուկ Ասլանեան
Առաքել պէյ Տատեան
Յովսէփ Գափաֆեան մեքենապետ
Տօթթօր Քեաթիպեան
Անդրէաս Փափազեան
Միքայէլ Մատթէոսեան
Թաղէոս Թերխան
Կարապետ Գումարեան
Սարգիս Համամեան
Պետրոս Էօլլիմեան
Սիմոն Ֆէլէկեան
Իլիաս էֆ. Չայեան
Յակոբ էֆ. Նիքոթեան
Բառնիկ Սէֆէրեան
Պետրոս Միսաքեան
Սարգիս Գալուքեան
Իլիաս Տիօնեան
Պետրոս Ֆընտրղլեան
Ռուբէն Տէմիրճիպաշեան
Տիգրան Գարակէօղեան
Գարեգին Պաղտատլեան
Գաւալար Թօգատլեան
Մեկրոն Նիւզպաշեան Գանտիլլիցի
Յարութիւն Փափազեան
Սահակ Սպրօ
Խաչիկ Սարաճ
Միքայէլ Թօփհանէլեան
Սբրահամ Այվազեան
Եղիաղար Մելիքեան
Յարութիւն Պարտիզպանեան

Յաւօր սրտի իմացանք՝ թէ Մշեցի Յակոբ անուն սարկաւազը կրկին ոստիկանութեան յանձնուելով բանտարկուեր է :

Նոյնպէս Ֆրոնուդի վանահայր և Չօլագեան Յարութիւն վարժապետն ալ կրկին և կրկին պահանջուեր են, սակայն տակաւին ասոնք յանձնուած չեն : Չգիտենք թէ ինչ իրաւամբ առանց յանցանքին ստուգուելու կը բանտարկուին, պատրիարքարանի երաշխաւորութեան կարեւորութիւն չտրուելով :

Ազգային լրագրաց մէջ կը կարդանք որ Հակահասունեանք անցեալ կիւրակէ Ղալաթիոյ Ս. Փրկչի եկեղեցին դումարելով դռնփակ նիստ ըրեր և որոշեր են որ մինչեւ վերջը պնդեն իրենց բաժանմանը վրայ և ասոնք պէս իրենց ազգային կալուածները և բոլոր ունեցածնին ինչ որ մարդ զլուխ կիյնայ նէ, ըստ թուոյն ժողովրդեան, մէջերնին չը բաժնած, ինչ ընելնին և կամօր երթալնին չյայտնեն : Հակահասունեանց այս վիճակը ճիշդ լուսահոգի Օմնիպիւսի ընկերութեան վիճակը դարձած է :

Կը լսեմք՝ որ Հակահասունեանց պատրիարքարանի կնիքները՝ Հասունին առ Բ. Դուռն մատուցած բողոքագրոյն վրայ՝ կառավարութեան պաշտօնատուներէն չ'ճանչցուիլ սկսուեր են, որով և Ս. Յակոբի հիւանդանոցին հացն ու միսն ալ կառավարութեան կողմէն տրուիլը դադարեր է :

Այսօր Հասուն էֆէնտի վեհ. Սուլթանին պիտի ներկայանայ ձեռք բերած պատրիարքութեան համար Նորին կայս. Վեհափառութեան իւր շնորհակալիքը մատուցանելու, ինչպէս ամեն պատրիարքաց համար յատուկ օրէնք է :

Այս գիշեր Կէտիկ-փաշայի Օսմանիէ թատրոնը ի նպատակ Պ. Պ. Ադամեանի և Պ. Տ. Թօսպաթեանի ՍԷՐ՝ ԱՌԱՆՅ ՀԱՄԱՐՄԱՆ առնուն հռչակաւոր թատրերգութիւնը պիտի ներկայացուի մեծաւ պատրաստութեամբ :

Յունացի է որ թատերասէր աղգայինը Հայ թատրոնին պարծանքը եղող յիշեալ դերասանաց, իրենց դերասանական արուեստին մէջ ունեցած արժէքն ու տաղանդն գիտնալով, ըստ այնմ իրենց ներկայութեամբը կը փութան խրախուսել և քաջալերել զանոնք, որք ըստ ամենայնի արժանի են :

... Խմբագիր .

Մանգումէի 4023 ըդ. թուոյն մէջ Օ. Ն. Գ. տորադրութեամբ նամակ մը կարդացինք, ընդդէմ Օսմանիէ թատեր վարչութեան, զոր՝ անպատասխանի թողուն, ըստ մեզ ճշմարտութեան բոլորովին հակառակ է :

Պ. նամակագիրը, Պ. Ռամանոս Սէտէֆեանի հեղինակած ՄԵՆՆ ՏԻԳՐԱՆ ի ներկայացման գիշերը տեղի ունեցած մէկ քանի անկարգութիւնքն պատճառ բռնելով՝ խել մը անիրաւի յարձակումներ կընէ թատրոնի վարչութեան դէմ, փոխանակ խաղին հեղինակին, և կըսէ թէ՝ « թատրոնին մէջ ներկայացուած բոլոր խաղերը, մէկ մէկ նախատինք են Հայութեան ճակտին » :

Եթէ Պ. նամակագիրը Օսմանիէ թատրոնը միշտ յաճախած ըլլար, այն լրբութիւնը ընելու չը պիտի յանդգնէր. վասն զի Հայ ժողովուրդը՝ իր կարծածին չափ ապուշ չէ, որ իւր ճակտին նախատինք եղող թատրոն մը այսքան տարի համակրութեամբ քաջալերէ, և ներկայ չըջանին մէջն ալ 150 ի չափ ներկայացմանց խումբ բազմութեամբ հանդիսատէս դռնուելով՝ գործնականապէս և յայտ յանդիման խրախուսէ :

Պ. նամակագիր, կը խնդրուի որ ըսէք թէ՝ ո՞ւր կէտ կառնէք այդ իրաւունքը, խաղին պատասխանատուութիւնը վարդովեան էֆէնտիի վրայ թողուլ ուղեւով : Միթի լուսած բան է որ՝ աշխարհիս վրայ տեղ մը, ուր փառքը հեղինակին, իսկ անպատուութիւնը վարչութեան : Արդարեւ վարդովեան էֆէնտի մինչև մէկ աստիճան պատասխանատուութեան ներքեւ կրնար ինկնալ, եթէ անձանթ հեղինակի մը գործն ի հանդէս հանած ըլլար : Սակայն այդ ալ ըրած չէ, քանի որ Պ. Ռամանոս Սէտէֆեանի հեղինակած խաղերը մինչև ցարդ Հայ հասարակութեան կողմանէ մեծ ընդունելութիւն դտած են, ինչպէս վարդանանց տօնախմբութեան գիշերը յիշեալ թատրոնը ներկայ եղողները կը վկայեն : Նոյնպէս ՌՈՒԲԻՆԵԱՆՑ ԿՈՐԾԱՆՄԱՆց գիշերը :

Գալով պարի մասին յայտնած կարծեացդ, զոր աբ-բ-յա-կ կը հռչակես, աւելի լաւ կըլլար իրաւացի պակասութիւն մը տեսած առնու փաստով մը ցուցնէիր, քան թէ առանց փաստի խօսք մը կամ ձրի թշնամանք մը տեղադրէ :

Մենք, չենք ըսեր թէ՝ Օսմանիէ թատրոնը թերութիւններէ բոլորովին զերծ է, քաւիցի, վասն զի չըկայ վարչութիւն մը որ թերութիւններէ զերծ գտնուի. բայց թերութիւն մը կամ պակասութիւն մը տեսնելով՝ ելնել հակառակութեան ոգւով շարունակ տասն և ութը տարիէ ի վեր Ազգին մէջ Հայ թատրոնը կանգուն պահող վարչութեան մը պարզապէս պատուոյն դէմ թշնամական ոգւով յարձակիլը ապերախտութիւն է, յառաջագիմութեան դէմ թշնամութիւն ըսել է, որ ճշմարիտն ըսելով՝ պատուաւոր մարդու գործ չէ. վասն զի, չենք մը քանթելը գիւրին է իսկ կանգնելը շատ դժուար :

Առ այժմ այսչափ :

1879 Ապրիլ 12 Սամաթիա

ԹԱՏԵՐԱՍԷ ՀԱՅ ՄԸ

ԱՌ ՍԻՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՍ

ՍԵՐ ԴՐԺՈՂ՝ ՏԱՅ ԴԺՈՒ

Ա.

Արեւ, լուսին, աստեղք, կայծակք,
Վասն ձեր չիք բնաւ զարմանք.
Որ մշտաւաւ կայք մինչեւ ցարդ,
Զի լինէիք դուք թէ՛ ի մարդ.
Զերկին, զերկիր տեսանող աչք,
Վաղ մարեր, ձեզ սրտից յառաջք.
Ինչպէս տեսի զայն սոսկ մի կոյս,
Ո՛հ, այլ չիք յիս դո՛ղ աչք և լոյս:

Բ.

Լերինք, բարձունք, վէճք, ապառաժք,
Վասն ձեր չիք բնաւ հրաշք.
Որ գոյութիւն ձեր աննուաղ,
Կայ և ամբողջ չեղաք աւաղ.
Զի թէ մարդկան էիք գլուխ,
Վաղ ցնդէիք ցարդ քան զծուխ.
Ինչպէս սիրոյ մի կայծ՝ մի կոյս,
Ետ, չողոյ պէս դո՛ղ զիս կորոյս:

Գ.

Ծովք, անձրեւք, աղբիւրք և դեպք,
Վասն ձեր չիք ոչ որ անգէտ.
Թէ՛ ո՛ւտ եկիք, և կամ ի՛նչպէս,
Համապարփակ աշխարհ ընդ ձեզ:
Զի՛ կիրք, արտօ՛ւր, քիւրս և արիւն,
Վաղ կան ի մարդ քան զծովք անհուն.
Ինչպէս նոցա մէջ զիս մի կոյս,
Քան ջրհեղեղ արկ խորասոյզ

Դ.

Տունկք և դուք՝ զալար ծաղկունք,
Վասն ձեր չիք միմիայն բուք.
Սառ, ձիւն, կարկուտ, խամբիչ խորշակ,
Սյլ՝ մարդն իսկ որքան հրեշտակ

Գոլով պարծանք տիեզերաց,
Մատնի մէն մի պահ բիւր չարեաց.
Դրախաէն՝ յաշխարհ՝ Ս. դամ, ո՛ կոյս,
Իսկ դու՝ դժոխք տաա իմ ոգւոյս:

ԶՈՒՍՐԱՎԼԻՔ

Բարեկամ, այս մեր աղգին վիճակն ասանկ
ո՛ւր պիտի երթայ:

— Ի՞նչ կայ որ:

— Ի՞նչ պիտի ըլլայ խեղճ ու անպաշտպան
ինչպէս ասկէ առաջ, նոյնպէս և ասկէ ետքն
ալ:

— Կ'սխալիք, բարեկամ, մեր աղգը հի-
մայ շատ պաշտպաններ ունի:

— Կ'աղաչեմ տա շա՛ր թո՛ղ տէ, մէկ հա-
տին անունը տո՛ւր:

— Ս. հա՛ Գաղղիան:

— Սնիկա մինակ կաթորիկութեան պաշտ-
պան է:

— Հապա Սնգղիա՞ն:

— Սն ալ թէ՛ բողոքականութիւնը տա-
րածել կ'նայի, և թէ՛ միշտ իր շահը կ'մտածէ:

— Ե՛յ Ռուսիոյ համար ըսելիք մը չունի՞ք
եա՛:

— Սնիկայ ալ աղգակու՞:

— Սո՛ւս, սո՛ւս:

— Ինչո՞ւ:

— Հիմայ ան բոյթիքան փոխուեցաւ:

Զատկին երկրորդ օրը երկու զինեալ խռո-
ուաթ Ս. Ոսկերերան եկեղեցին երթալով,
Ժամակոչներուն կը հարցունեն՝ թէ Խնֆիէճ-
եան վարդապետն ո՛ւր կը դռնուի: Ժամկոչ-
ներն ալ իբր թէ առանց վարդապետին հար-
ցնելու՝ սենեակը կը ցուցնեն: Երբ խռուաթ-
ները յիշեալ վարդապետին սենեակէն ներս կը
մտնեն, 280 ոսկի կը պահանջեն իրմէն, ըսե-

լով թէ կեանքդ վտանգի տակ է, այս գումարը մեզի վճարէ, որպէս զի զքեզ պահպանենք: Վարդապետն բարձրաձայն կը պատասխանէ՝ թէ կեանքս բնաւ վտանգի տակ չէ, և պահպանութեան պէտք չունիմ: Ասոր վերայ խռուածներն վախնալով՝ ամենայն երկիւղածութեամբ կծիկը կը դնեն: Ասկէ զատ, մի և նոյն օրերը քանի մը անստորագիր նամակներ ալ ընդունած է եղեր:

Ոմանք կ'ըսեն՝ թէ այս ցոյցը Հասուն էֆ. ի թեւադրութեամբ եղած է, ոմանք ալ կ'ըսեն՝ թէ իշխալ վարդապետին ըրած մէկ խօսքն է, ժողովրդեան առջեւ կարեւորութիւն ստանալու համար: Երկուքէն ո՛րն ըլլալը մենք չենք գիտեր, սատանան առնէ մեղքերնին:

Մենք մեր կողմանէ միայն սա՛ կ'առաջարկենք՝ որ ոռոգաց կայսեր ազատութեան համար եղած դոհաբանական աղօթքին նման դոհաբանական աղօթք մ'ալ էնֆիէճեան վարդապետին համար ընելու է եկեղեցեաց մէջ, որպէս զի սուտ է նէ, իրաւ չ'ըլլայ:

Այս շաբթու Շիրքէթի Խայրիէի (չատերուն համար խայրըօրդի) ընկերութիւնը սկըտած հասարակաց մատուցած իւր ֆառայութիւնները կրկնապատկել՝ իւրաքանչիւր նաւամատոյց և շուգենաւ մէկ մէկ գրօսաւայր կամլաւ ևս թատրոն դարձնելով:

Յիշեալ ընկերութիւնը երբ տեսաւ որ Վոսփոր երթեւեկող ժողովուրդը միանալով թղթադրամ վճարել կուզեն, և կամ պղինձ դրամ նախկին գնով, սկսաւ ինքն ալ սուինի զօրութեամբ տոմսակ պահանջել անոնցմէ, և երբ խեղճաս եղաւ որ ամբսին դէմ այս միջոցն ալ չ'ըրաւ, հրաման ըրաւ նաւապետաց որ շուգենաւները կամուրջը չ'մօտեցնելով՝ մարթի պէս բացը կեցնեն, և անոնցմէ որոնք որ մակոյկներով կամ նաւակներով կանխիկ ուղածնին երթան վճարեն, զանոնք ընդունին:

Այս պատճառաւ հազարներով անձինք այս շաբթու մէկ քանի գիշեր կամուրջին վրայ մնացին յիշեալ ընկերութեան անոյշ անոյշ ուղորմիսներ հանելով:

Ղալաթիոյ կամրջին գլուխը:

— Կեցի՛, ես կուտամ կոր:

— Չէ՛, ես պիտի տամ:

— Իշթէ՛, եղբայր, ձեռքս պատրաստ է:

— Ճանրմ, տուածնի՞ս ի՞նչ է որ, ես տամ տուն տաս... Ա՛լ, մէմուր էֆէնտի, շու 20 իւր քեահաուր տա, սէվապ իշին պրագ իպատուլահ 40—50 քիշի կէշին կիթսին շունտան:

Եկեղեցիի մը մէջ:

— Հանրմ, աս ի՞նչ է, աս պատարագին տոներն ժողովրդեան մէջ սիկաւա խմել կ'ըլլայ:

— Հայտէ գնա՛, ես գիտեմ, ժամկոչ աղբար:

— Ի՞նչ գիտես կոր, քալէ՛ դուրս ե՛լ սըկէ:

— Գնա՛ բանդ, կ'ըսեմ կոր քեզի (դարձեալ սիկաւա ծխելով) ես գիտեմ կոր ըսի՛ ես:

— Գիտցածդ քեզի ըլլայ. հրամմէ՛ սըկէ դուրս ել, աս տեղը կազինօ չէ, եկեղեցի է:

— Էյ աս ալ պէքեարներու եկեղեցի մըն է իշթէ, ի՞նչ խուրուժիշ կ'ըլլաս կոր:

Քա՛ քուրուկ, օրթալըսը կիտես քի չորցաւ, բան դործ չ'մնաց ի՞նչ ընենք քի փառա վաստրկինք:

— Հուսա տեղ պօշ սարնիճ մը կայ ես:

— Հա՛:

— Մէջը իջնանք, առտուընէ տէյօր իրիկուն քեզի հեա խաղ կանչենք, անցնողներէն 40 ական փարա առնենք:

— Քա խնդրե՛ք, վա՛յ խելքիդ, ան խաղե-
րուն կուտ տուող չմնաց հիմա :

Խթման օրը եկեղեցեաց մէջ

— Օրհնեալ լինիք, սիրելի ժողովուրդ, ձեր բարեպաշտութեանը յայտնի է որ ասանկ փառաւոր օրերու մէջ թղթագրամը իր նշանակութիւնը կորսնցնելով, կը խնդրենք ձեր ազգասիրութենէն որ չըլլայ թէ թապախի, գանձանակի և տուն օրհնէնքի համար քահանայից խայմէ ստակ տաք անդիտութեամբ, հող չէ՛, քիչ տուէք, բայց արծաթ տուէք, որպէս զի ձեր հողւոյն փրկութեանը աշխատող քահանայ եղբարք ալ, ասանկ ուրախաւիթ օրերու մէջ չըլլայ որ տրամեցնէք : ողջ լերուք ի խնամս Տեառն և փառք յաւիտեանրս : ամէն :

Մաղտանօսձու, գա՛ջ փարա տէմէթի :

— Նէ՛ փառա վէռէճէքսն ա մօռէ՛, պա-
քիւ մու, քիււմու՛ն մու :

— Օ նէ՛ տէմէք տիր, քայրը մաղտանօս-
ձուլա՛ր մը տա կիւմիւշիւ պագըրը այրը սէշի
էտէյօրլար :

— Էյլէ՛ եա . ա մօռէ՛ բիղէ չիմտու քի-
ուպուէտու բիլէ քիււմու՛ն փառայիլա վէռի-
յօրլար :

Մարտիրոս աղպիէր, Զատիկին աղըյէդ ի՞նչ
պախուշ առեցիր :

— Ալլահ պէրէքեաթ վէրսին, մէկ Մէճի-
սիլէ առեցի :

— Տօ՛ էդ քու աղէդ հէ՛չ ինսաֆ չունի
եղիլ ա՛ :

— Ինչի՛ տօ՛ :

— Եա քսան կուրուշին լաֆը՝ կըլլէ, իմ
աղէն խարիր իծծուն կուրուշ պախիշ տուեց
ինձի :

— Տօ ի՞նչ խարիր իծծուն կուրուշ :

— Խա՛ վալլահ, երեք խառ իծծունոց
տաղ կայմէ :

Քա Մաննիկ, ատ մարդուն հետ սի-
րահարութիւն կընես կոր :

— Ամենը կընեն, ես ինչո՛ւ չընեմ :

— Աղէկ ամմա գիտցածս ատ մարդը կար-
գուած է :

— Թող երթայ ըլլայ, ես ալ սիրահարու-
թիւն կընեմ կոր նէ սիրելու համար չէ՛ եա,
քթէն բռնեմ տէյի կը սիրեմ կոր :

— Նէճի՛ է :

— Խույումճի, ինք ըսաւ :

— Իշթէ ատ սուտ է, էսնաֆին մէջ ա-
տանկ բան ընող մարդ չըլլար, ատիկա մութ-
լախ թէաթրօճի է :

— Քա ինչէ՞ն գիտես :

— Կարգած ըլլալով սիրահարութիւն ա-
նոնց բընթիները կընեն :

Էքմէքճի, եարըմ օգկա էքմէք վէր :

— Ալ սէն քէո եարըսընը :

— Պու նէ՛ պէ, պու իշինտէքի չուվալ
բարչաք նէ՛ աիր :

— Թէքմիլ չուվալ օլուրսա նէ՛րէյէ կէ-
լիր չըդար, պունու սօրմագ վա՛ր մը եա :

Տէր.

Գպրոցասիրաց — Արեւելեան ընկերութեան
Ընդհ. ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ կիւրա-
կէ, 16 ապրիլ, ի Կեդրոնական վարժարա-
նին Ղալաթիոյ :

Ատեանն պիտի բացուի ժամ 8ին :
Կը խնդրեմք որ բարեհաճիք ներկայ գրու-
նուիլ և ընդունիլ մեր յարգանաց հաւաստիքն :
9 ապրիլ 1879, Ղալաթիա.

Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. Բ. Արդուշի Յ. Բ. Թորոնտ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ընթերցումն նախորդ նստի ատենագրութեան .

2. Ընթերցումն առ Գլխանն ուղղեալ թղթակցութեանց .

3. Տեղեկագիր Հաշուեքննիչ Յանձնաժողովոյ .

4. Եռամսեայ համարատուութիւն Տնօրէն Խորհրդոյ .

5. Առաջարկութիւն նոր վարժարանաց հաստատութեան և այլ ձեռնարկութեանց .

6. Բարեգործական Ընկերութեան կողմանէ առաջարկութիւն .

7. Վարժարանաց մէջ աւանդելի ընդհանուր ուսմանց յայտագիր .

8. Կանոնադրական բարեփոխութիւնք :

9. Ընտրութիւն Հաշուեքննիչ Յանձնաժողովոյ :

... Խմբագիր .

Շիրքէթի Խայրիյէի ընկերութիւնը՝ հաստարակութեան կողմանէ իրեն դէմ եղած գանդատներուն վերջ տալու նպատակաւ՝ նոր միջոց մը ձեռք առեր է . այն է թէ՛ Վոսթոր բնակեալ կարծաւորներուն տեսակ մը փոխանիչ յատկացուցեր է , զոր թղթադրամ վճարած ատենին պիտի ընդունին . այս պատճառաւ ամբողջ Վոսթորի թէ՛ կարծաւոր և թէ՛ անկարօտ տաճիկ ժողովուրդը թղթադրամ կը վճարեն . իսկ խեղճ քրիստոնեայ էսնաֆ ժողովուրդը ընդհակառակն պղինձ վճարելով երթեւեկելու դատապարտեալ է :

... Խմբագիր , այժմ Տաճիկ դոհ , իսկ Բրիտանեայ խեղճ ժողովուրդըս աստիկ զայրացած լինելով սոյն անիրաւութեան դէմ , կը խնդրեմք որ մեր արդար դատին պաշտպան կանդիկը շնորհն ընէք :

1879 Ապրիլ 14

Մնամք , և այլն

Վ. Գ. Գ. Գ. Գ.

ԱՐՈՒՆՍՏԱՐԱՆ

ԳԾԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՆԿԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Հանրաժանութ Հայագիր ճարտար նկարիչ

Տեղեմար էֆէնտի Էնքսէրճեան , որ իւր ուսմունքն Բարիզի գեղարուեստի ճեմարանին մէջ ըրած է , այս անգամ Բերա Թալիմճանէին դիմացը Վալիտէ չէյմէսի փողոց թիւ 33 տան երկրորդ յարկը՝ դժագրութիւն և նկարչութիւն դաս տալու յատկացուցած է . զինքը տեսնել ուզողը ամեն օր կէս օրէն առաջ կրնայ դառնալ :

Ուզողին պատկերն ալ կը քաշէ :

ԻՔԻ ԲԵՐԻ ԳԱՐԸՆՏԱՇԼԱՐ

Զէյն վէ զէյնէյն միջանդաւ զէնանըն պի վէֆա վէ սէպաթսըղըղընը իմա իտէր Պին պի կիճէ հիքեայէի մէշհուրէսինտէն 32 սահիֆէլի պի հիքեայէի աճայիպէ օլուպ պու տէֆանէշը օլունմուշ տուր :

ՕԱԹԸԼԱՆ ՄԱՀՍԱԼԵՐ

Իսթանպուլտա պաշլըճա Ֆրէնկեան քիթապճը տիւքքեանը իյէ սայիր Էրմէնի քիթապճըլարտա . Պահճէ-գարուսունտա Սուճու Պօղոս աղանըն տիւքքեանը իյէ պաղը զպէթա սաթըճըլարընտա . Պէյ-օղլու ճատտէսինտէ Էրմէնի թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընտա . Թարլա-պաշընտա թիւթիւնճիւ Մատաթիաս աղանըն տիւքքեանընտա :

Իւղէրլէրլնտէ հէր նէ դատար 100 փարա ֆիյ դօնուլմուշ իսէ տէ , շիմոիլիք ալթմըշար փարայա սաթըլմաղտա տըր :

ԽՄԲԱԳԻՐ ՏՆՕՐԷՆ

ԳԵՈՐԳ 3 ԱՅՎԱԶԵԱՆ

ՏՊԵՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԳԵՂԵՍԵԱՆ

23 Քիւրքճի-խան գետնայարկ 23